

וַיֹּאמֶר בְּנֵי־גָד וּבְנֵי רְאוּבֵן אֶל־מִשְׁאָה לְאִמְرָה עֲבָדָה
עַשְׂתָּה כַּאֲשֶׁר אָדָם מִצְּבָה: טְפַנְּבָנָה גְּשִׁינָה מִקְנָנוֹ וְכָל־בְּהַמְּתָנוֹ הַחֲרוֹשָׁם כֵּן
בְּעֵרִי נְגַלְעָד: וְעַבְדִּיד יַעֲבָרוּ כְּלַתְלִזְמָן צָבָא לְפָנֵי יְהוָה לְמִלְחָמָה כֵּן
כַּאֲשֶׁר אָדָם דָּבָר: וַיָּצַר לְהָם מִשְׁאָה אֶת אַלְעָגָר הַכְּפָנָן וְאֶת הַוּשָׁעָה כֵּן
בְּגַבְנָן וְאֶת־חַאֲשִׁי אֶבֶות הַמְּתוּת לְבָנֵי יִשְׂרָאֵל: וַיֹּאמֶר מִשְׁאָה אֶל־לְהָלָלָם כֵּן
אִם־יַעֲבָרוּ בְּנֵי־גָד וּבְנֵי־רְאוּבֵן אֶתְכֶם אֶת־תְּגִידָרָן כְּלַתְלִזְמָן
לְמִלְחָמָה לְפָנֵי יְהוָה וּבְכִשְׁשָׁה הָאָרֶץ לְפָנֵיכֶם וּנְתַתֶּם לְהָם אֶת־אַרְצָן
הַגְּלָעָד לְאַחֲנָה: וְאִם־לَا יַעֲבָרוּ תְלִזְמָים אֶתְכֶם וּנְאַחֲרָיו בְּמִזְכָּבָם לְ
בְּאָרֶץ בְּגַעַן: וְנַעֲזֶב בְּנֵי־גָד וּבְנֵי רְאוּבֵן לְאִמְרָה אֶת־אָשֶׁר דָּבָר יְהוָה לֵ
אֶל־עֲבָדָה: בְּן־בְּצָשָׁה: בְּחַנּוּ גַּעֲבָר תְלִזְמָים לְפָנֵי יְהוָה אָרֶץ בְּגַעַן לְ
וְאַתָּה אַנְתָּן אֶחָתָה נְחַלְתָּנוּ מַעֲכָר לִירְקָן: וַיַּתֵּן לְהָם מִשְׁאָה לְבְנֵי־גָד וּלְבְנֵי
רְאוּבֵן וּלְתְּחִצֵּי שְׁבָט וּמִנְשָׁה בְּנֵי־יְסֻפֵּךְ אֶת־מִמְּלָכָת פִּיחָן מֶלֶךְ הַאָמָר
וְאֶת־מִמְּלָכָת עֹז מֶלֶךְ הַבָּשָׁן הָאָרֶץ לְעֶרֶל בְּגַבְלָת עַמִּי הָאָרֶץ
כְּבָרִיב: כְּבָרִיב

ומקנהו ר' בר ה'ה ל'בנ' ר'איבן ולבני-יג'ר עצום מزاد וניראו א'ת-ארץ א' לב
בעור ואת-ארץ גלעד והבה מקומם מוקם מקנהו: נ'בנ' ב'בנ' י'ג' ב'
ובנ' ר'איבן ויאמרו אל-משה ואל-אלע'ר ה'כ'ון ואל-עללה ושכם וג'בו ג'
לאמר: עצמות ויד'בון נ'ע'ר ונ'מלה וח'בון ואל-עללה ושכם וג'בו ד'
ובען: הארץ א'שר ה'כה י'ה'ה ל'פ'נ' צ'ת' יש'ר'אל ארץ מקנה ה'הו ד'
ויל-ע'בר'יך מקנהו: ויאמרו אם-מ'צ'אנ' ס'ן ב'ע'ינ'ד י'ק'ן ה'
את-ה'ארץ ה'ז'את לא'בד'יך? לא'ח'ה אל-ע'בר'נו את-ה'יר'ק'ן: נ'אמ'ר ו'
משל'ה לבני-יג'ר ולבנ' ר'איבן האמ'יכ'ם ב'או לא'ל'ק'מה נ'א'ק'ם פ'שבי
ס'ה: ויל-ק'ה ח'נו'ן את-ל'ב ב'נ': יש'ר'אל מע'בר אל-ה'ארץ א'ש'ר'ג'ט'ן ו'
ל'ה'ם י'ה'ה: כ'ה' ע'ש'ו א'ב'מ'יכ'ם ב'ש'ל'ח'י א'ת'ם מ'ק'ג'ש ב'ר'ג'ע' לר'אות
ט את-ה'ארץ: נ'ע'לו עד-ג'מ'ל א'ש'ב'ול י'ר'או את-ה'ארץ ג'ינ'יאו. את-ל'ב
. ב'נ': יש'ר'אל ל'כ'ל'ת'יב'א אל-ה'ארץ א'ש'ר'ג'ט'ן ל'ה'ם י'ה'ה: נ'יח'ר' א'ר'
יא י'ה'ה ב'יו'ם ה'ה'ו' נ'ש'ב'ע לא'מ'ר: אם-יר'או ה'א'נ'ש'ם ה'ע'לים מ'פ'צ'ים
מ'ב'ן ע'ש'ר'ים ש'נ'ה ו'מע'לה א'ת' הא'ד'מה א'ש'ר נ'ש'ב'ע'י ל'א'ב'ר'ג'ם
כ' ל'יצ'ק ו'ל'ע'קב' ק'י לא'מ'ל'או א'דר': ב'ל'מ'י ק'ל'ב ב'נ'י'ס'ב'ה ק'ה'נ'י
יג י'ה'ו'ש'ע ב'נ'י'ג'ונ' ק'י מ'ל'או א'חר'י י'ה'ה: נ'חר'ר' א'ר'ג' י'ה'ה ב'נ'ש'ר'אל ו'ג'ע'ם
ב'מ'ד'ב'ר א'ר'ב'ע'ים ש'נ': עד-ת'ם ק'ל'ה'ד'ו' ה'ע'שה ה'ר'ע ב'ע'ינ' י'ה'ה:
יד ו'ה'ג'ה ג'ק'מ'ע'ת א'ב'מ'יכ'ם פ'ר'ב'ות א'נ'ש'ים ח'פ'א'ים ל'ס'פ'ות ע'וד ע'ל
טו ח'ר'ן א'ר'יה'ה א'ל-יש'ר'אל: ק'י ת'ש'ג'ן מ'א'ח'ר'יו ו'ו'פ' ע'וד לה'ג'י'ז'
טו ב'מ'ד'ב'ר ו'ש'ח'ם. ל'כ'ל'ה'ע'ם ה'ה': ג'ו'ש' א'ל'יו ו'יא'ב'רו
יז ג'ד'ל'ת צ'אן ג'ב'ג'ה ל'מ'ק'ג'נו פ'ה ו'ע'ר'ים ל'ט'פ'נו: נ'א'נ'ח'ן נ'ח'ל'ץ ח'ל'ים
ל'פ'נ' ב'נ': יש'ר'אל עד א'ש'ר. אם-ה'ב'ק'יא'ג'ם א'ל-מ'קו'ם ו'יש'ב ט'פ'נו
יא ב'ע'ר' ה'מ'ב'צ'ר. מ'פ'נ' י'ש'ב' ה'א'ר'ץ: לא' ש'ש'ב' א'ל-ב'ק'ט'נו עד ה'ח'ג'ל'
יט ב'נ': יש'ר'אל א'יש' נ'ח'ל'תו: כ'י לא' נ'ג'ה'ל א'ק'ם מ'ע'בר ל'יר'ק'ן ו'ה'ל'אה
כ'י בא'ה נ'ח'ל'נו' א'ל'ין מ'ע'בר ה'יר'ק'ן מ'ו'ר'חה:

הנה בני גד ובני רואבן פחד קראם
ורעדה מדברי משה רבינו עלין השлом ורצו
לומר לו שחוון ממעלת תורתו לא הבין בונת
כי הם באמרים אל העברנו את היידן לא
כווננו שלא ילכו שמה עם אחיהם אלא לעניין
הירושה אמרו. בן שלא עיברים שמה להמנח
בארץ. ומפני כבוזו וגשו אליו לומר באזnek
אדונינו לא הבנת דברינו וכונתנו זהה אמרו
ויגשו אלינו וכבר פירשתי בדרכך הויה ויגש
אליו יהודה במקומו והיה העניין כאן שאמרך
לו אין אנחנו רוצחים לשבת פת מעתה אבל
גדורות צאן צבנה למוקנו פה ועריט לטפנו
وانחנו נחלץ חושים רוצה למר נודר מהרה
כי חושים הוא ממהרים מלשון מהרה חושה
ונקל ללחמה עם אחינו חיימן עצםם שלא
ישובו אל ביתם עד שיכלן לכבות את הארץ
כליה וזקן. עד אשר אם הביאו נס אל מקומם
זגם עד שיחלכו את הארץ והוא אמרו לא נשוב
אל בתינו עד התנחל בני ישראל איש נחלתו
כדי שייהיו כל השבטים שרים בכבודם ובחזקה
וגם יהיה בונה אצלת רב לישראל שאם לא
ישארו רואבן וגדר מעבר היידן יctrmo להחנהל
בארץ זיקזר זמצע מהשתרע. אמרנו בחיזים
אחזותם מעבר היידן לא ינחלו בארץ כנען
זריהם יעמדו לשאר השבטים. אקייריך (עמ' 1)

ונידבר יהוה אל-משה לאמר: דבר אל-כני: ישראל ואמրת אליהם ט'
כי אתם עברים אתי-הנין ארץ קנען: והקריתם لكم ערים ערי יי'
מקלט תהיינה لكم ונס שמה רצח מבה-קפש בשגגה: והיו לכם יב
הערים למקלט מנאול ולא ימות הרצח עד עמדך? לפני העדה
גיד למשפט: והעירים אשר תחנו שיש ערי מקלט תהיינה لكم: אתו שלש
הערים תחנו מעבר לירדן ואת שלוש הערים תחנו בארץ קנען
ועיר מקלט תהיינה: לבני ישעך ישראל ולגדר ולಥובב בחותם תהיינה
ושער הערים הארץ למקלט לנס שמה כל-מבה-קפש בשגגה:
כ ר' בר נאען,

וְאַם יָרַתْ יְהוָה אֱלֹהֵיךְ אֶחָד גָּדוֹלָה בְּאָשָׁר ח
גָּדוֹלָה לְאַבְנָהִיךְ וְגַם לְהָאֲחִיכָּלָה הָאֲרַצָּה אֲשֶׁר דָּבַר לְמַת לְאַבְנָהִיךְ:
כְּכָל-יְהוָה מְצֻוּה הַזֶּה אֲתָּה לְעַשְׂתָּה אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצֹהֵר הַזֹּםְן
לְאַהֲבָה אֲחִיכָּה יְהוָה אֱלֹהֵיךְ וְלַלְכָת בְּדָרְכֵיכְוּ כְּלַיהֲמִים וְסַפְתָּר לְהָ
עַזְוֹד שְׁלָשׁ אֶרְטָם עַל הַשְּׁלַשׁ הַאֲלֹהִים: וְלֹא שְׁפַת קָם גָּלִיל בְּקָרְבָּן אֶרְצָךְ
אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֵיךְ נִמְנָן לְגַבְעָה וְתִּהְיָה עַל-יךְ דָּמִים:

ד בימי המלך המשיח מוסיפים שלש אחרות על אלו הSSH שני יוספת לך עוד שלוש ערים על השלש האלה והיכן מוסיפים אותן בערבי הקני הכהני והקדמוני שנכרת לאברהם אבינו ברית עליון העדין לא נכבשו. ועליהן נאמר בתורה ואם יוחיב לך אלהיך את גבולך כאשר נשבע לאבותיך ונתנו לך את כל הארץ אשר דבר לחת לאבותיך יוספת לך עוד שלוש ערים על השלש האלה :

יב אמר רב יודוח אמר רב ארבעים
יום קדמיציה וולד בת קול זיכאת ואומרת
בת פלוני לפלוני בית פלוני לפלוני שעדה
פלוני לפלוני

ט' סעודה

⁹ ואMPIלו בדורן
פה-געה עיתו תיו^ר
הלא יונה הנביא
הובאו הדורות
ולשי הירושלמי
אע"ם שירוסלם ו
שהשיג ע"ם פרט
לאותה העיר, הרי

ועל דרך רבותינו ז"ל בספר הזוהר (בhaulot)
אות קלד) שאומר על שבת גד, שארע למן
בורע שבת גד שלא נכנס לאין. ועל דרך זה
על פי דרכנו יאמר, הנה המן כורע של גד, יוצאי
ירכו של גד כלם חזקים וגבורים כנודע. כי הנה
המה היו החלוץ הולך לפני מחנה ישראל. והם
גבורי ישראל טורפים זרוע אף קדרק. מחזיקים
את לב כל ישראל. כך המן מחזק גופם. ואם
כין מה צריך להם בבשר הכלתי נוthen בהם כח
כלך. ואם על הזנת העין, הנה ועינו כעין
הבדולח המשמא הלב בראייה. ט"ז, ס"ג.

۱۰۰۰ میلیون

תנו רבנן לחים
חו דברי ר' יע וכשנאמרו דברים לפני רבי ישמעאל אמר להם
שרת אוכליין לחים והלא כבר נאמר לחים לא אבלתי ומים
ע שמאיתים ארבעים ושמנה אברים זיין יואכ עה

שכל את
ידיו כי מנשה הבכור. הו מיום, טהלי
ידענו מעין הפלטה כי מנשה הצעיר, אבל יט
זה עמוק וכונга, דבר מה לנו כי יעקב נאכל
הם ידיו, אבל לא פוך מה מעמד הנקיס, אבל צהיר
מנשה הצעיר, מכך כי היה מכין שיעמוד מנשה
לרגל הימיי כל יעקב ומלחים לרגל האנגל, ורק
הם ידיו אכל טיטה לאפיק, וטעמו של דבר טהער ג'
שהקדשים יעקב מה מלחים לפניו מנשה, ומכך כי
שייה נמדדער לרוחם לדגל, מכל"מ נפקודי דפ' פינחים
שייה לאפיק, אבל עוד אבל חפי נפקודי דפ'
נמדדער כמה בכל הדגמים והחומיים עליו, מטה"כ
במנשה כמי ועליו מטה מנשה, כל זה נלמדנו
אבל שייה מלחים קודס למנשה אבל צענויות
רומיים, מה בלמעלה משליכות עולם בטבע, אבל
בהליכות עולם שייה מנשה קודס וגדול ממלחים,
מץ' במנין הלהצון נבר מולן שייה סכינים
עולם על רוחם, וכל ההנאה שהיא למעלה מן
טבעה שייה מלחים קודס, אבל נפקודי דערנות
מוחץ נכנייקם למץ' שייה כמנין בהליכות הטבע
כמנומר להן ונתק' נמדדער ודגרים, מץ' שייה
מנשה קודם, וע' מץ' נק' נמדדער נזקי ועליו
מטה מנשה, וזה הגיע מארוס להליכות הטבע
מעלה הצעירה מקוגלת ארנה כמצ' כ לעיל כ' ז'
יע'. והנה זאת מחלוקת מה להרוח ואדעת, ולרגל
מסמכת הליכות הגוף לפי טבעו, ומץ' מהמרו
מו"ל צמליים עירובין ד"ע ז' יורך כרעיל דלובוה,
פי' הרגל טבע הנז' צמאלן מעזמו כל מחלוקת
וזכר, מץ' רוח יעקב האר. מנשה יעדמוד לרגלו
הימנית, ואכל מה ידיו להיות מלחים מה ידו
הימנית, וע' נסמן מקלח' כ', וזה טפי' הכתוב

בְּיַהוָה אֶלְעָזֶר

ו' אַתָּה בְּאִשְׁמָה לְרֹשֶׁתְּךָ לֹא קָאָרֶץ מֵצְבִּים הַוְאָ אֲשֶׁר יִזְעַקְתָּם מִלְּשָׁם
 י' אֲשֶׁר תּוּרְגַּע אַתָּה רַעַל וְהַשְׁקִית בְּרַגְלֵךְ בְּגַן הַיְמָקָךְ: וְהַאֲרַץ אֲכֵר אֲפָם
 עֲבָרִים שָׁמָה לְרֹשֶׁתְּךָ אָרֶץ הַגְּרָם וְבְקָנָתָךְ? פְּטַיר הַשְׁמִינִים תְּשַׁעַתְּךָ:
 ז' אָרַץ אֲשֶׁר יָבוֹא אַלְמָנָה דָּרְשָׁתְּךָ תְּמִיד עַבְיִן יְהוָה אַלְקָנָה בְּהָ
 מִרְשִׁית הַשְׁבָּה וְעַד אַפְּגָרִית שְׁנָה: כְּנָגָה אֶצְבָּע

۲۷۸

יא ויהי קרייזאנק יהוה אל-ארץ הכהנאנני כאשר נשבע לגור לאבמתה
כל-ה' ב' גנטען להן:

נשבע לך

והיכן⁵⁵ נשבע לך, והבאת אתכם אל הארץ אשר נשאתי וגו' (לעיל ו. ח). ונתנו לך, תהא בעיניך כלו נתנו לך בו ביום ואל תהי בעיניך בירושת אבותך⁵⁶. כ. ב. (ב' נ)

۱۰۸

מז א ב לְמִגְאַחַת וּלְבָנֵי קָרְחָה מִזְמוֹרָה: גָּלִילְהָעָםִים פְּקֻעָזִיבָּר
 גָּרְבָּעָה לְאַלְהִים בְּקוּלָּרְגָּה: כִּי־זָהָה עַלְיָן גָּרְאָמָלָן גָּדוֹלָעָלָן
 דָּה בְּלִילְהָאֲרָזָה: זֶדֶבָּר עַמִּים מַחְמִינָה וּלְאָמִים מַחְתָּה רְגָלִינָה: יְבָחָרָה
 לְגָנָן אַתְּיְנַעַלְמָנָג אַתְּבָאָן יְאַקְבָּשָׁאָרְבָּאָהָב סְלָה: עַלְהָאַלְהִים וּ
 בְּתִירְעָה יְהָזָה בְּקוּלָּשָׂוֶרֶב: יְמָרוּאַלְהִים יְמָרוּוּ וְמָרוּ לְמַלְכָנָבָוּ וְמָרוּ: אַ
 כִּי מְלָהָה קָלְלִיָּה אֲרָזָה וּמְרוּ מְלָכִילָה: מְלָךָאַלְהִים עַלְגָּזִים חָסָבָה
 אֲלָהִים יְשָׁבָה עַלְכָּפָא קְרָדְשָׁוּ: גְּדָבִי עַמִּים וְנָאָפָנוּ עַמִּים אֲלָהִי
 אֲבָרָגָם כִּי לְאַלְהִים מְגַנְּיִאָרָץ מָאֵד גְּבָלָה:
 מ-100

(ב) יבגד. בה שחריז בקדום שלג עתה נטן בגד
אתה לנט ההשיכנו אלית והארך הזרת היא גאנז יעקב והציארhim
גאנז (לט' 14)

או בגדיל כשהצלה ערים בקשר הנרגן מורה שפער: לנס שמה מא מב
 רועה אשר רצח את ערלו בבלדיות והוא לא ענה לו קחמל
 עלבכם וכן אלאתה פירעונים האל והי: את יברך במדבר הארץ נג
 הים־שר לרואהני ואחר־ראמת בגולעד לזר ואות־זולן בקשו למגש:
 וזהו הטענה אשרם מלאה לך בני ישראל: כיון ואמן

וּלְגָד אָמֵר בֶּרוּךְ מֶרְחִיב גָּד כ

**כלבייא שלן וטרף זרע אַפְּקָדָךְ: נִירָא רַאשֵּׁת לוֹ כִּי-שֶׁם חֲלַקְתָּ כָּא
מַחְקָק סְפִוָּן וְתָאָרְבָּא רַאשֵּׁי עַם אַזְדָּקָת יְהוָה עֲשָׂה וּמְשֻׁפְטוּן עַבְּרִי
כַּדְעַמְרָן כְּרוּבָה
ישראל:**

(ב) ברוך מרחיב גד, מלמד³⁹ שהיה תחומו של גד מרחב
והולך כלפי מזורה. כלביא שכן, לפיק⁴⁰ שהיה סמור לספר
לפיכך נמשל כאריות. שכל הסמכוכים לספר צריכים להיות
גבורים. וטרף זרוע אף קדקך, הרוגיה⁴¹ היו ניכרים, חותכים
בראייש עת בזרועו רמבה אמר

(כא) וירא ראשית לו, ראה ליטול לו חלק בארץ סיכון וועוג
שהיא ראשית כיבוש הארץ. כי שם חלקת, כי^ט ידע אשר שם
בנה חלחתו שדה קבורת מחקק, והוא משה. ספון, אותה
חלקה ספונה^ט וטמונה מכל בריה, שנאמר: ולא ידע איש את
כבודתו (להלן לד). ויתא גד ראש עם, הם היו הולcin לפניו
החולין בכיבוש הארץ, לפי שהיו גברים, וכן הוא אומר: ואתם
חעברו חלוצים לפני אחיכם וגורי^ט. זדקה ה' עשה, שהאמינו
בדבריהם ושמרו הבטחתם לעבור את הירדן עד שכבשו וחלקו.